

Broj: 06-04-1049-11/15
Sarajevo, 22. 7. 2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
Sekretarijat

22.07.2016
06-04-1049-11/15
H

PREDMET: Izvještaj o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu, dostavlja se.-

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 60. sjednici održanoj 14. 6. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo Izvještaj o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu.

Jedan od zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je da se „zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetni Izvještaj proslijedi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine“.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u prilogu akta dostavljamo Vam Izvještaj o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu, pripremljen na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Semih Borovac

Semih Borovac

Prilog: Kao u tekstu

IZVJEŠĆE

O ZBRINJAVANJU OSOBA POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM

U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2015. GODINU

Svibanj 2016. godine

Izvešće o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za razdoblje 1. 1. 2015. – 31. 12. 2015. godine odnosi se na ostvarivanje prava osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH sukladno Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12).

Početak 2016. godine stupili su na snagu novi zakoni kojima se uređuju prava osoba pod međunarodnom zaštitom, Zakon o azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 11/16) i Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15). Stupanjem na snagu ovih zakona prestaje važiti Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu. Nakon što obavio konzultacije s Ministarstvom sigurnosti BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obvezno je donijeti podzakonske akte kojima propisuje način pristupa i ostarivanje prava izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u BiH u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o azilu (27. 2. 2016. godine) koji nisu u suprotnosti s ovim zakonom. Ujedno će to biti prilika da na osnovi višegodišnje prakse u ovome području, a uz aktivno sudjelovanje nevladinih organizacija koje su u najvećoj mjeri prepoznale primjenu ovih akata u praksi, budu obavljene korekcije navedenih pravilnika u cilju njihove još bolje i učinkovitije primjene. Za iduće izvještajno razdoblje bit će pripremljeno izvješće koje se odnosi na ostvarivanje prava osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH sukladno Zakonu o azilu.

Člankom 12. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13), utvrđena je nadležnost Ministarstva za brigu o pravima i pitanjima izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) nakon utvrđivanja njihova statusa, dok je ustavna osnova sadržana u Ustavu BiH, prema kojem su pitanja izbjeglica, imigracije i azila u isključivoj nadležnosti BiH.

Parlamentarna skupština BiH usvojila je **Strategiju u području migracija i azila s Akcijskim planom za razdoblje 2012.-2015. godina**¹. Strategijom su naznačene ključne uloge i dionici u procesu primjene.

Obveze glede predmetne problematike vezane su za činjenicu da je BiH potpisnica **Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokola iz 1967. godine**.

Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, na 8. sjednici održanoj 21. 5. 2015. godine, razmotrilo i usvojilo Informaciju o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2014. godinu, koja je, sukladno zaključcima Vijeća ministara BiH, upućena Parlamentarnoj skupštini BiH u cilju informiranja o predmetnoj problematici.

Institucionalno-pravno, problematika je podijeljena tako da Ministarstvo sigurnosti BiH brine o statusnim pitanjima osoba koje zatraže zaštitu u BiH, vodi postupak povodom zahtjeva za azil i priznaje status, a Ministarstvo je odgovorno za osiguranje pristupa pripadajućim pravima osoba pod međunarodnom zaštitom.

U skladu s člankom 120. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, Ministarstvo je nadležno za osiguranje pristupa pravima osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH.

---

¹ Strategija u području migracija i azila s Akcijskim planom za razdoblje 2016.-2018. godina u postupku je usvajanja u Vijeću ministara BiH.

Člankom 137. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu utvrđeno je da Ministarstvo nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH donosi podzakonske akte o načinu ostvarivanja prava osoba pod međunarodnom zaštitom (smještaj, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita, obrazovanje, rad, upis u matične knjige i integracijske olakšice).

U vezi s tim, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice donijelo je sljedeće podzakonske akte:

1. **Pravilnik o osobnom stanju i upisu u matične knjige činjenica rođenja, vjenčanja i smrti osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini;**
2. **Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini;**
3. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini;**
4. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini;**
5. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini;**
6. **Pravilnik o načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru "Salakovac" Mostar.**

POSTUPAK PRIZNAVANJA MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Međunarodna zaštita je status koji Ministarstvo sigurnosti BiH rješenjem priznaje izbjeglici ili strancu koji ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu.

Izbjeglita je, u skladu s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokolom o statusu izbjeglica iz 1967. godine, stranac koji je zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja izvan zemlje svoga državljanstva, a ne može se ili se zbog takvoga straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, kao i osoba bez državljanstva koja je izvan zemlje svoga prethodnog uobičajenog mjesta boravka, a ne može se ili se zbog takvoga straha ne želi vratiti u tu zemlju.

Stranac na supsidijarnoj zaštiti jest stranac koji ne ispunjava uvjete statusa izbjeglice, ali u vezi s kojim postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da bi se suočio sa stvarnim rizikom od izloženosti smrtnoj kazni, odnosno pogubljenju, mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju u zemlji podrijetla ili u zemlji uobičajenog mjesta boravka, ili postoji ozbiljna individualna prijetnja po život osobe, zbog neselektivnog nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba, a koji ne može ili se zbog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje. Strancu na supsidijarnoj zaštiti priznaje se međunarodna zaštita u BiH na razdoblje od jedne godine, s mogućnošću produljenja.

Nakon priznavanja statusa međunarodne zaštite Ministarstvo sigurnosti BiH izdaje osobama pod međunarodnom zaštitom identifikacijsku ispravu (izbjeglički karton ili karton supsidijarne zaštite). Izbjeglički karton izdaje se sa rokom važenja od pet godina, a karton supsidijarne zaštite s rokom važenja od jedne godinu. Također, za osobe pod međunarodnom zaštitom Ministarstvo sigurnosti BiH izdaje i putnu ispravu za izbjeglice.

Ministarstvo civilnih poslova BiH, na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH, dodjeljuje JMB izbjeglicama s priznatim statusom. JMB koji se dodjeljuje izbjeglicama s priznatim statusom ne prolazi evidencije

JMB-a za građane BiH. JMB se ne dodjeljuje osobama pod supsidijarnom zaštitom, s obzirom na to da ova zaštita traje jednu godinu, s mogućnošću produljenja.

Ministarstvo sigurnosti BiH dostavlja Ministarstvu rješenja o prizatom statusu međunarodne zaštite s preslikom izdanih kartona u cilju osiguranja prava tih osoba.

Ministarstvo vodi i redovito ažurira Bazu podataka o osobama pod međunarodnom zaštitom s aspekta priznatih statusa i pristupa pravima, a na temelju službenih podataka dostavljenih od Ministarstva sigurnosti BiH (obavijesti o rješenjima povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenja o produljenju/ukidanju statusa, izbjeglički kartoni i kartoni o supsidijarnoj zaštiti).

Broj osoba pod međunarodno-pravnom zaštitom u BiH na dan 31. 12. 2015. godine je:

- **105 osoba s priznatim izbjegličkim statusom i**
- **12 osoba sa statusom supsidijarne zaštite**

Zemlje podrijetla osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH su: Srbija, Moldavija, Makedonija, Alžir, Palestina, Crna Gora, Saudijska Arabija, Kamerun, Sirija i Irak.

Osobe pod međunarodnom zaštitom zbrinute su na prostoru Federacije BiH i Republike Srpske, a na temelju prijave adrese boravišta Službi za poslove sa strancima Ministarstva sigurnosti BiH (navedeno u izbjegličkom kartonu i kartonu o supsidijarnoj zaštiti), i to kako slijedi:

Federacija BiH:

Hercegovačko-neretvanski kanton - 35 osoba sa statusom izbjeglice

Unsko-sanski kanton - 3 osobe sa statusom izbjeglice

Zeničko-dobojski kanton - 2 osobe sa statusom izbjeglice i 1 osoba sa statusom supsidijarne zaštite

Tuzlanski kanton - 2 osobe sa statusom izbjeglice i 2 osobe sa statusom supsidijarne zaštite

Kanton Sarajevo - 40 osoba osoba sa statusom izbjeglice i 7 osoba sa statusom supsidijarne zaštite

Bosansko-podrinjski kanton - 1 osoba sa statusom supsidijarne zaštite.

Republika Srpska:

općina Prijedor -23 osobe sa statusom izbjeglice

općina Modriča - 1 osoba sa statusom izbjeglice.

OSTVARIVANJE PRAVA OSOBA POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM

Ministarstvo osigurava osobama pod međunarodnom zaštitom pristup pravu na:

1. SMJEŠTAJ

Ministarstvo osigurava pravo na smještaj osoba pod međunarodnom zaštitom u **Izbjegličko-prihvatnom centru „Salakovac“ u Mostaru, Hercegovačko-neretvanski kanton.**

U smislu prava na smještaj, druga kategorija osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom u BiH su one koje ne koriste organizirani smještaj Ministarstva, već su u privatnom smještaju.

Ministarstvo od 2000. godine upravlja Izbjegličko-prihvatnim centrom “Salakovac” u Mostaru, koji služi za organizirani smještaj svih osoba koje nisu u stanju same osigurati individualni smještaj.

U Izbjegličko-prihvatnom centru „Salakovac“ u Mostaru trenutno borave 33 osobe, dok su u privatnom smještaju na području grada Mostara još 3 osobe pod međunarodnom zaštitom (ukupno 36 osoba na području HNK sa statusom izbjeglice).

Preostale 84 osobe pod međunarodnom zaštitom u BiH borave u privatnom smještaju, i to najvećim dijelom na području Kantona Sarajevo u Federaciji BiH (ukupno 47) i na području općina Modriča i Prijedor u Republici Srpskoj (ukupno 24).

U cilju funkcioniranja Izbjegličko-prihvatnog centra “Salakovac” u Mostaru, ugovorom o djelu angažirano je osam zaposlenika. Angažirane osobe po ugovoru o djelu obavljaju poslove administrativnog djelatnika (dva zaposlenika), čuvarske službe (četiri zaposlenika), magacionara (jedan zaposlenik) i higijeničara (1jedan zaposlenik).

Evidentno je da je na upravljanju Izbjegličko-prihvatnim centrom “Salakovac” u Mostaru angažiran minimalan broj osoba, koji je u zadnjih par godina stalno reduciran i sada je na donjoj granici funkcionalnosti, jer je svugdje gdje je bilo moguće posao pokrivi jednim izvršiteljem to i učinjeno, iako je međunarodno-pravna zaštita u BiH stalna nadležnost Ministarstva.

Kada je u pitanju funkcioniranje Izbjegličko-prihvatnog centra “Salakovac” u Mostaru, i dalje je neriješen problem radnopravnog statusa angažiranog osoblja u Centru, što umnogome otežava realizaciju svih aktivnosti koje se u njemu provode. Zbog činjenice što je većina osoba već više godina angažirana po ugovoru o djelu, Ministarstvo trpi ozbiljne primjedbe Ureda za reviziju institucija BiH, a s druge strane postoje ograničenja za proširenje sistematizacije, novo zapošljavanje i dr.

2. ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Osobe pod međunarodnopravnom zaštitom u Bosni i Hercegovini, u skladu s Pravilnikom o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 24/07 i 3/09), ostvaruju zdravstvenu zaštitu pod istim uvjetima kao i bosanskohercegovački državljani.

Ovo pravo financira se iz proračuna Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i za 2015. godinu ukupno je izdvojeno za ove namjene 57.780,00 KM.

Početak svake godine, za zdravstveno osiguranje za područje Hercegovačko-neretvanskog kantona, Tuzlanskog kantona i Unsko-sanskog kantona plaćamo godišnje premije po 20,00 KM, što ukupno iznosi za HNK 800,00 KM, TK 140,00 KM i USK 40,00 KM.

Trenutačno Ministarstvo za ostvarivanje zdravstvene zaštite u skladu s navedenim podzakonskim aktom osigurava financijska sredstva za ukupno 140 osoba pod međunarodnopravnom zaštitom i članove njihovih obitelji. Od toga je 117 osoba pod međunarodnom zaštitom i 33 člana njihovih obitelji su djeca bh. državljana čiji je jedan roditelj osoba pod međunarodnom zaštitom, a drugi roditelj bh. državljanin koji nije u stalnom radnom odnosu. Iznos koji se izdvaja za ove potrebe obračunava se mjesečno, u visini od 5 % od prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih u BiH, a prema posljednjim objavljenim podacima Agencije za statistiku BiH.

Prema evidencijama Ministarstva, ukupno je 66 nositelja zdravstvenog osiguranja. Članovi kućanstva osiguravaju se po nositelju zdravstvenog osiguranja, osim u slučaju statusa supsidijarne zaštite,

unutar koje se osiguravaju svi članovi jer nemaju jedinstveni matični broj, za razliku od izbjeglica koje taj broj dobiju nakon stjecanja statusa izbjeglice u BiH. Osobe pod međunarodnom zaštitom ne prolaze kroz evidencije građana BiH (CIPS), a JMB koji dodijeli Ministarstvo civilnih poslova BiH ne prolazi kroz evidencije zavoda za zdravstveno osiguranje niti poreznih uprava u BiH.

U slučaju kada se zdravstvena zaštita osigurava osobama sa statusom supsidijarne zaštite, tim osobama porezne uprave, ovisno o mjestu boravišta, na zahtjev Ministarstva dodjeljuju matični broj za stranca u BiH i na osnovi toga broja se uvode u porezni sustav BiH, jer je to obveza nakon stupanja na snagu Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa. Također se na isti način prijavljuju i nositelji kućanstva izbjeglice s priznatim statusom, dok se ostali maloljetni članovi kućanstva prijavljuju po matičnom broju koji dobiju nakon utvrđivanja statusa, jer maloljetne osobe nisu porezni obveznici. Posebno se osiguravaju i osobe koje nisu na redovnom školovanju, a navršile su 15 godina života.

Takav sustav zdravstvene zaštite ovih osoba u BiH uveden je 2007. godine i jedini je način na koji im je BiH kao država mogla osigurati pravo na zdravstvenu zaštitu, što je naša obveza prema međunarodnim i domaćim propisima. Do danas u praksi gotovo nije zabilježen niti jedan slučaj da je ovim osobama uskraćeno navedeno pravo u javnim zdravstvenim ustanovama na području BiH, (domovima zdravlja, bolnicama, rodilištima, stomatološkim službama, ljekarnama i sl.) jer se ovo pravo redovito financira.

3. SOCIJALNU ZAŠTITU

Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 3/09 i 5/10) propisane su sljedeće kategorije pripadajućih prava: prava iz socijalne skrbi, prava iz skrbi obitelji s djecom/dječje skrbi i druga materijalna potpora.

Ministarstvo jednom mjesečno avansno isplaćuje iznos za svako ostvareno pravo iz navedenih kategorija na temelju dostavljenog pravomoćnog rješenja nadležnog centra za socijalni rad po mjestu boravišta, kojim je odlučeno o pravu osoba pod međunarodnom zaštitom. Za osnovicu za utvrđivanje visine pomoći po osnovi prava iz ovoga pravilnika određena je prosječna godišnja neto plaća u BiH, a prema posljednjem objavljenom podatku Agencije za statistiku BiH (za 2015. godinu prosječna godišnja neto plaća u BiH iznosila je 830 KM). Iznos za svako od prava iz socijalne zaštite utvrđuje se množenjem osnovice s utvrđenim koeficijentom za svako od prava određeno Pravilnikom.

U tom smislu je Ministarstvo u 2015. godini utrošilo za osiguranje prava iz socijalne zaštite novčana sredstva u iznosu od **86.730,00 KM**, i to na ime ograničene financijske potpore, stalne financijske potpore, dječjeg dodatka i smještaja u ustanove socijalne skrbi.

Najveći dio tih financijskih sredstava usmjeren je na isplatu ograničene financijske potpore. Ograničena financijska potpora ovim je pravilnikom definirana kao druga materijalna potpora, te podrazumijeva potporu koja se utvrđuje u iznosu od 20 % od osnovice za uzdržavanje jednoga člana kućanstva, a koja se za svakog sljedećeg člana kućanstva uvećava za 10 % od iste osnovice. Iznos ove novčane naknade ne može prijeći iznos od 50 % od osnovice. Pravo na ovu vrstu potpore utvrđuje se rješenjem nadležnih centara za socijalni rad.

Prava iz socijalne zaštite financiraju se za 39 obitelji (ograničena financijska potpora), za jednu se obitelj financira stalna novčana potpora i za troje djece financira se dječji dodatak.

Također, Ministarstvo osigurava sredstva za smještaj u ustanovama socijalne skrbi, i to za jedno dijete u SOS Dječje Selo Sarajevo i jedno dijete u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić.

4. OBRAZOVANJE

Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 67/08) propisano je da se predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje osiguravaju osobama s međunarodnom zaštitom pod istim uvjetima kao i državljanima BiH.

Visoko obrazovanje osoba s međunarodnom zaštitom osigurava se u skladu s važećim zakonodavstvom kojim se uređuje ovo područje u BiH (u FBiH na razini kantona, u RS-u na razini entiteta), te Ministarstvo ne osigurava financijska sredstva niti za redovno niti za izvanredno visoko obrazovanje ovih osoba.

Sva djeca uključena su u obrazovni sustav u BiH, i to u predškolski, osnovnoškolski, srednjoškolski i fakultetski. Djeca su također uključena i u produžene boravke, igraoničke grupe, sekcije, tečajeve i sl.

U školskoj 2014./2015. dodini, od ukupno 86 djece školskog uzrasta, 83 djece upisano je u školu. Od 83 upisane djece, četvero djece nije završilo razred redovno (negativne ocjene iz više od tri predmeta) i petero djece bilo je na popravnom ispitu u kolovozu. Prolaznost je 95,18 %. Od 79 djece, troje djece završilo je posljednji razred osnovne škole i jedno je dijete završilo posljednju godinu srednje škole.

U školsku 2015./2016. godinu upisano je 70 djece, od kojih 32 dječaka i 38 djevojčica. Od 25 djece iz Izbjegličko-prihvatnog centra „Salakovac“, jedna djevojka je kao redovna studentica upisana na Fakultet zdravstvenih studija na Sveučilištu u Mostaru. Dvoje djece upisano je u školu za djecu s posebnim potrebama.

U Sarajevu, Kaknju, Prijedoru, Teočaku i Zavidovićima u školu je upisano 45 djece iz privatnog smještaja, od kojih četvero djece u srednju školu, a 41 dijete u osnovnu školu.

U primjeni ovog podzakonskog akta poseban problem su postupci priznavanja inozemnih diploma kao i kvalifikacije i prekvalifikacije ove populacije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH ne osigurava proračunska sredstva za potrebe realizacije ovoga pravilnika.

U skladu s Protokolom o suradnji s Bosanskohercegovačkom inicijativom žena, djeci predškolskog i školskog uzrasta osiguravaju se kupnja knjiga i školskog pribora, užine, prijevoz i dodatna dopunska nastava. Financijska sredstva za ove potrebe osigurava Bosanskohercegovačka inicijativa žena putem ugovora koje svake godine potpisuje s UNHCR-om.

5. PRISTUP PRAVU NA RAD

Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 83/08) uređeni su posebni uvjeti u pogledu osiguranja ovoga prava u Bosni i Hercegovini.

Sukladno Pravilniku, sve radno sposobne osobe pod međunarodnom zaštitom prijavljene su na zavode/biroe za zapošljavanje. Uredno evidentiranje ovih osoba u zavodima za zapošljavanje važno je i zbog ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu, jer je uz zahtjev za ostvarivanje prava na ograničenu financijsku potporu potrebno priložiti i potvrdu nadležnog zavoda za zapošljavanje da se ta osoba vodi u evidenciji nezaposlenih.

Od ukupnoga broja osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom, tri osobe su u radnom odnosu u Bosni i Hercegovini i za njih Ministarstvo ne izdvaja financijska sredstva na ime osiguranja pripadajućih prava po osnovi statusa odobrene međunarodne zaštite u BiH.

Sredstva izdvojena za jačanje kapaciteta osoba s priznatim izbjegličkim statusom i supsidijarnom zaštitom za projekte koji donose prihod (IGA), tj. koji su osnova za dalje korake u procesu samozapošljavanja, obiteljskog poslovanja itd. u 2015. godini su:

Izbjeglice i osobe pod supsidijarnom zaštitom	Broj	%	Iznos dodijeljenih sredstava u KM	%
Žene	8	57	5.151,28	41
Muškarci	6	43	7.515,69	59
Ukupno	14	100	12.666,97	100

Pod jačanjem kapaciteta osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH podrazumijevaju se tečajevi šivanja, izrade rukotvorina, sezonski poljoprivredni poslovi i drugi oblici osposobljavanja za rad.

Financijska sredstva za jačanje kapaciteta osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH, kao i aktivnosti u realizaciji, osigurava Bosanskohercegovačka inicijativa žena putem ugovora koje svake godine potpisuje s UNHCR-om.

6. UPIS U MATIČNE KNJIGE

Pravilnikom o osobnom stanju i upisu u matične knjige činjenica rođenja, vjenčanja i smrti osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 51/07) propisano je da se činjenice rođenja, vjenčanja ili smrti za osobe pod međunarodnom zaštitom u BiH upisuju u matične knjige pod jednakim uvjetima kao i za bh. državljane, sukladno pozitivnim propisima o matičnim knjigama u entitetima i Brčko Distriktu BiH, međunarodnim instrumentima koji se primjenjuju u BiH u ovome području i ovim pravilnikom.

7. INTEGRACIJSKE OLAKŠICE

Prema Zakonu o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13), izbjeglice s priznatim statusom ostvaruju pravo na državljanstvo BiH pod olakšanim uvjetima. Zahtjev za državljanstvo podnosi se Ministarstvu civilnih poslova BiH, a mogu ga podnijeti izbjeglice koje borave u BiH pet godina.

Sukladno zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 87/13), osoba koja ima status izbjeglice može steći državljanstvo BiH ako u statusu izbjeglice ima neprekidan boravak na teritoriju BiH u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva (olakšana naturalizacija). U tom smislu, uvjeti za stjecanje državljanstva za osobu s izbjegličkim statusom su: da je napunila 18 godina; da joj nije izrečena sigurnosna mjera protjerivanja stranaca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljavanja stranaca s teritorija BiH od strane tijela čiji je legalitet uspostavljen Ustavom i da je ova odluka još uvijek na snazi; da nije osuđivana na izdržavanje kazne za kaznena djela s predumišljajem na dulje od tri godine u razdoblju od osam godina od podnošenja zahtjeva; da se protiv nje ne vodi kazneni postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovoga uvjeta ne može razumno zahtijevati, te da ne predstavlja prijetnju po sigurnost BiH.

Tragom navedenih izmjena državnog zakona, entiteti su preuzeli obvezu usklađivanja svojih zakonodavstava s tim zakonom. U tom smislu je Vlada Republike Srpske donijela Zakon o državljanstvu Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 59/14), te se već u 2015. godini za naturalizaciju prijavilo 19 romskih izbjeglica koji žive na teritoriju Republike Srpske i još uvijek nije donesena odluka o njihovim zahtjevima. U 2016. godini očekuje se donošenje Zakona o državljanstvu Federacije BiH i njime bi se potencijalno mogao osigurati put ka državljanstvu za korisnike Izbjegličko-prihvatnog centra „Salakovac“ u Mostaru, kao i osobama pod međunarodnom zaštitom koje borave u ostalim općinama u Federaciji BiH.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2015. GODINU

Sredstva za ostvarivanje prava osoba pod međunarodnom zaštitom i članova njihovih obitelji osiguravaju se iz proračuna Ministarstva i posebnog potprojekta koji Ministarstvo za svaku proračunsku godinu potpisuje s UNHCR-om.

U 2015. godini ukupan proračun Ministarstva za financiranje prava osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH iznosio je oko 308.850,00 KM, a korišten je za funkcioniranje Izbjegličko-prihvatnog centra „Salakovac“ u Mostaru, kao i za potrebe ishrane, zdravstvene i socijalne zaštite, prijevoza, osobnih isprava, obrazovanja i dr.

Ministarstvo ima dobru suradnju s UNHCR-om, s kojim godinama potpisuje Potprojekt o sufinansiranju rada Izbjegličko-prihvatnog centra „Salakovac“ u Mostaru. Ministarstvo je osiguralo i dodatna sredstva u iznosu od 100.000,00 KM putem posebnog potprojekta s UNHCR-om koji se potpisuje za svaku proračunsku godinu.

Sukladno donesenim podzakonskima aktima, Ministarstvo isplaćuje sredstava na ime zdravstvenog osiguranja i socijalne zaštite osoba pod međunarodnom zaštitom. U 2015. godini za ostvarivanje prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu osoba pod međunarodnom zaštitom isplaćeno je ukupno 144.510,00 KM, od toga za zdravstveno osiguranje 57.780,00 KM KM, a za socijalnu zaštitu 86.730,00 KM.

BESPLATNA PRAVNA I PSIHOSOCIJALNA POMOĆ

U cilju pružanja psihosocijalne pomoći i besplatne pravne pomoći osobama pod međunarodnom zaštitom, Ministarstvo ima potpisane protokole o suradnji s nevladinim udrugama:

- Bosanskohercegovačkom inicijativom žena (BHWI) – pružanje besplatne psihosocijalne pomoći osobama pod međunarodnom zaštitom,

- Vaša prava BiH (VP BiH) – pružanje besplatne pravne pomoći osobama pod međunarodnom zaštitom,
- Fondacijom lokalne demokratije (FLD) – pružanje besplatne pravne pomoći osobama pod međunarodnom zaštitom.

Kada je u pitanju ostvarivanje pripadajućih prava osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH, može se reći da je to gotovo savršeno uređeno područje, koje je i pored svoje ukupne političke, ustavnopravne, administrativne i financijske složenosti, u cijelosti organizirano i funkcionira.

Imajući u vidu sve navedeno, predlažemo da Vijeće ministara BiH, nakon što razmotri Izvješće, donese sljedeće zaključke:

- 1. Vijeće ministara BiH razmotrilo je i usvojilo Izvješće o zbrinjavanju osoba pod međunarodnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za razdoblje 1. siječnja 2015. - 31. prosinca 2015. godine.**
- 2. Vijeće ministara BiH zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvješćuje Vijeće ministara BiH o napretku u predmetnoj problematici.**
- 3. Vijeće ministara BiH zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da ovaj izvješće proslijedi Parlamentarnoj skupštini BiH.**